

Nr 22.

Av herr **Andersson, Nils, m. fl.**, om beredande av ökade medel till statsbidrag till badanläggningar å landsbygden.

Till 1937 års riksdag avgåvos tvenne likalydande motioner, nr 55 i första kammaren och nr 138 i andra kammaren, angående anvisande av medel för bidrag till mindre folk- och skolbad å landsbygden. Statsutskottet fann i likhet med motionärerna önskvärt, att staten i ökad omfattning lämnade ekonomiskt bidrag till badanläggningar å landsbygden. Utskottet tillstyrkte, att pensionsstyrelsen bereddes möjlighet att för detta ändamål disponera utöver av Kungl. Maj:t äskade 100,000 kronor ytterligare 125,000 kronor. Detta blev även riksdagens beslut.

Av anslaget till Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1937/1938 å 2,800,000 kronor hava 2,500,000 kronor avsetts för den individuella verksamheten (beredande av av vård, yrkesutbildning eller dylikt) och 300,000 kronor för annan verksamhet, som avser att i folkpensioneringens intresse förebygga eller häva arbetsförmåga eller befordra folkhälsan. Av det senare beloppet har omkring 225,000 kronor avsetts för bidrag till mindre badanläggningar å landsbygden och återstoden 75,000 kronor för annan verksamhet i övrigt.

Under år 1937 har pensionsstyrelsen lämnat bidrag till uppförande av 127 badanläggningar, varav 116 under senare halvåret. Sammanlagda antalet badanläggningar, som uppförts med bidrag från styrelsen, uppgick vid 1937 års slut till 593. Av anslaget för budgetåret 1937/1938 å 225,000 kronor, som avsetts för dylika anläggningar, har den 31 december 1937 förbrukats 173,500 kronor. Återstår alltså 51,500 kronor. Antalet inkomna men ej avgjorda ansökningar uppgick vid 1937 års slut till ett 70-tal. Därest samtliga dessa ansökningar skulle bifallas, skulle erfordras ett belopp å omkring 105,000 kronor eller omkring 50,000 kronor mer än vad som är beviljat för innevarande budgetår. Då man dessutom med säkerhet kan räkna med att ytterligare ett antal ansökningar inkomma under detta budgetår, är det tydligt, att anslaget å 225,000 kronor är otillräckligt för att täcka behovet. Härför skulle sannolikt erfordras ett belopp å minst 300,000 kronor.

För budgetåret 1938/1939 har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att till åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet anvisa ett reservationsanslag av 2,900,000 kronor. Härav avses för den individuella verksamheten 2,700,000 kronor och för »annan verksamhet» 200,000 kronor. Detta innebär, att anslaget för »annan verksamhet» nedsättes med 100,000 kronor. Kungl. Maj:t har motiverat detta bl. a. med att av de medel, som avsetts för denna verksamhet, under åtskilliga år betydande belopp av styrelsen använts för bidrag till anordnande och drift av barnhem, vilket numera icke sker.

Pensionsstyrelsen har beslutit att icke vidare bidra till barnhem, enär numera bidrag till dylika kan erhållas från allmänna arvsfonden. Under innevarande budgetår har sålunda icke något bidrag lämnats för nämnda ändamål, utan har anslagsposten för annan verksamhet i övrigt å 75,000 kronor disponerats för bidrag till semester- och vilohem m. m., och föreliggande redan nu ansökningar om bidrag i sådan omfattning, att anslaget kommer att helt förbrukas. Den nedskärning å 100,000 kronor av anslaget, som nu föreslås, är för övrigt väsentligt större än vad som motsvarar de bidrag, som tidigare lämnats till barnhem. Sålunda utbetalades för detta ändamål under budgetåren 1934/1935, 1935/1936 och 1936/1937 respektive 28,000, 44,000 och 24,500 kronor.

Det av Kungl. Maj:t föreslagna anslagsbeloppet till »annan verksamhet» å 200,000 kronor är, såsom av det föregående framgår, mindre än vad som för innevarande budgetår anslagits enbart för bidrag till badanläggningar. Som ovan visats är emellertid även det för innevarande budgetår utgående beloppet å 225,000 kronor otillräckligt för att tillgodose behovet av bidrag för ifrågavarande ändamål. Skäl föreligger sålunda, att det av Kungl. Maj:t föreslagna anslaget för budgetåret 1938/1939 höjes utöver sistnämnda belopp, och detta så mycket mer som, särskilt till följd av ökade byggnadskostnader, det vore synnerligen önskvärt, om bidraget per badanläggning kunde ökas utöver nu utgående maximibelopp av 1,500 kronor.

Av det föregående torde framgå, att ett starkt och levande intresse för åstadkommande av badmöjligheter å landsbygden alltjämt föreligger från befolkningens sida. Det gäller här anordningar, som måste anses vara av stor betydelse ej blott för förbättrande av de hygieniska förhållandena utan även för beredande av ökad trevnad för landsbygdens befolkning. Ej minst för befolkningen å den vidsträckta norrländska landsbygden med dess i många avseenden säregna och vanskliga förhållanden betyder tillkomsten av badmöjligheter ett viktigt steg i riktning mot förbättrade levnadsvillkor.

Vi finna det angeläget, att ifrågavarande strävanden på ett effektivt sätt stödas från statens sida och att för budgetåret 1938/1939 erforderliga medel ställas till pensionsstyrelsens förfogande för tillgodoseende av inkommande ansökningar om bidrag, samtidigt som pensionsstyrelsen beredes tillfälle att alltjämt i viss utsträckning såsom hittills lämna bidrag till semester- och vilohem och dylikt. Vi anse därför, att för budgetåret 1938/1939 ett belopp å 375,000 kronor bör ställas till pensionsstyrelsens förfogande för »annan verksamhet», varvid bör iakttagas att minst 300,000 kronor skola avses för badanläggningar.

Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen att för budgetåret 1938/1939 till åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet anvisa ett reservationsanslag av 2,900,000 kronor.

Under åberopande av det anförda få vi hemställa,

att riksdagen till åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet för budgetåret 1938/1939 måtte anvisa ifråga-

varande reservationsanslag med sådant belopp att för bidrag till mindre folk- och skolbad å landsbygden kan avses ett belopp av minst 300,000 kronor.

Stockholm den 19 januari 1938.

Nils Andersson.

J. M. Bäckström.

A. O. Frändén.

Leon Hagström.

C. F. Carlström.

Ejnar Lindbärg.

Nils Holmström.
